

Річард Вестон Бургін «Клуб Видатних Особистостей» із збірки «The Best American Mystery Stories 2005»

RICHARD BURGİN «The Identity Club»

Іноді ти зустрічаєш когось, хто фактично досягає всього, що ти тільки прагнеш. Ні, ти не зустрічаєш свого двійника, скоріше схоже на те, що ким ти міг стати, як би реалізував свій потенціал. Такі почуття Ремі відчував до Юджина. І на вигляд вони були схожі, хоча Юджин був молодший на декілька років і вищий на декілька дюймів. Але обидва мали чорне тонке волосся без натяку на сивину, вишукані риси обличчя, особливо витончений ніс. Юджина фігура була трохи кремезніша за Ремі.

В нью-йоркській агенції, де вже три роки працював Ремі, пишучи рекламні тексти, Юджин зробив стрімку кар'єру, про яку багато говорили. Багато колег Ремі відкрито говорили, що в основі злету Юджина лежить майстерність офісного маніпулятора. Але коли Ремі почав з ним працювати над новою відповідальною рекламною компанією зубної пасти, то побачив, що це не відповідає дійсності. Юджин мав особливий хист, не лише писати слогани чи генерувати креативні ідеї, але й міг глибоко проникати в мотивацію і поведінку людей, змушуючи купляти необхідні продукти.

Замість дипломатичної майстерності, Ремі виявив, що Юджин тримався відсторонено, не обговорював своє життя і мало жартував. Проте Ремі надзвичайно захоплювався ним, і думав, що може Юджин наймудріших з людей, яких він знав (звичайно наймудріший чоловік його віку), і якому міг довіритися про Клуб Видатних Особистостей і важливе рішення, яке мав прийняти в недалекому майбутньому.

Всі ці думки блукали у голові Рема, він знаходився у своїй квартирі після роботи, коли задзвонив телефон. Телефонував По і нагадав, що відбудеться засідання Клуба цього вечора. Ремі ледве не зомлів, він втратив почуття часу, і тепер у нього лише пів години, щоб зустрітися з По, спіймати таксі й встигнути на засідання.

Сама назва клубу говорила про таємничість, і в якому високо цінувалися надійність, впевненість і пунктуальність. Члени клубу присвоювали собі особистість – зовнішність, манери, персону – різних померлих митців, якими щиро захоплювалися. На щомісячних засіданнях, які так подобалися Ремі і як він

називав вечірками, всі члени клуби вживалися у свій образ – пили, їли, жартували один з одним. Як тільки він почав ходити на збори клубу, то відчув як змінюється його життя, як сірі і чорні фарби буденного життя трансформуються сяючі жовті і червоні кольори, тріпотливий зелений і синій. Якщо бути чесним, то після переїзду в Нью-Йорк з Нової Англії три роки тому, його життя, до вступу до клубу, було на диво позбавлене мети і емоцій. Яка удача, думав він, що він заприятелював з молодшим адміністратором в його компанії Вінсоном Рімс, що відомий у Клубі як Сальвадор Далі, і який поступово увів його до клубу.

Цього місячна зустріч проходила у новій квартирі Біллі Еванса (вірніше члена клубу, який ототожнював себе з ним), а оскільки Ремі любив музику, то з нетерпінням чекав побачення. Йому сказали, Томас Бергард, австрійський письменник теж буде присутній. Томас Бергард був відомим відлюдником, але він завжди відвідував зібрання організовані професіональними музикантами, оскільки сам колись навчався музики.

Ремі швидко прийняв душ, витерся і почав одягати новий одяг. Він подумав, що вечір обіцяє бути особливо цікавою сумішшю людей. А це була одна із головних ідей клубу, величні митці з різних сфер зустрічалися й обмінювалися думками, того що ніколи не могло статися в реальному житті. Наразі він був «непідтвердженим членом» і вагався між Натаніелем Вестом та декількома іншими письменниками. Набокова, який був у пріоритеті, вже взяли. Що найменше, він мав місяць для кінцевого рішення, так що йому не довелося одягати костюм, хоча дуже цього чекав. Ремі був членом Клубу вже 4 місяці, і тепер йому слід було пройти співбесіду, яка допоможе йому визначитись, яка особистість йому підходить. Іноді ці співбесіди проводилися всіма членам клубу, що видавалось Ремі дуже нав'язливим, іноді вони проводилися господарем зустрічі чи авторитетним представником Клубу. Нового члена ніколи не повідомляли, оскільки такі «зондування» сприймалися дуже серйозно, і Клуб хотів правдивої спонтанної відповіді.

Одна з причин, чому Ремі відчував труднощі з вибором образу – і чому він відчував занепокоєність до цього процесу - , було те, що він волів би приховати від клубу свою зневагу, вірніше неоднозначність ставлення, до рекламного бізнесу і розчарування пустотою свого життя. Не дивно, що він знайшов розраду у мистецтві й уявному житті великих митців. Він чув, що інші члени клубу зізнавалися у схожих почуттях, але публічне визнання таких мотивів було б тяжким для Рема. Також він думав, що це була неминуча ціна, яку він мав

заплатити за членство у клубі, бо крім його спільного проєкта з Юджином (значущість, якого Ремі теж тримав у секреті), Клуб був його єдиним інтересом у житті про який варто згадувати.

По чекав його перед будинком, одягнутий, як і чекав Ремі, в чорний пальто. Він мав довге чорне пофарбоване волосся з проділом по середині, і такі ж нещодавно пофарбовані вуса.

- Вибач, я запізнився, - сказав Ремі.

По пильно подивився на нього.

- Тебе щось турбує?

- Ти правий, - відповів Ремі, думаючи про Юджина, бажаючи, що він був на вечірці.

- Не проти, якщо ми прогуляємось, - спитав По, - Щось є повітрі цього вечора, щось чого я прагну, але не можу вимовити. Подібно протяжному звуку дзвону, подібно до таємничого парфумів, що тягне мене вперед ..., крім того, - додав він без всякого пафосу й зробивши декілька ковтків з пляшки, прихованій в коричневому паперовому пакеті, - це буде так же швидко, чи вірніше так же повільно, як і на таксі.

- Добре, - відказав Ремі. Він відчув, що навряд чи в змозі заперечити.

Як підозрював Ремі, члени клубу вживалися у роль з різною інтенсивністю. Очевидно, що По надзвичайно вжився у свій образ, він відмовився від свого колишнього імені, став поетом, алкоголіком, перестав зустрічатися з жінками свого віку. Оскільки у більшості він працював дома, досліджуючи інтернет, то міг бути в образі цілодобово.

- Тобі потрібно сфокусуватися на виборі, - сказав По, - Ти стоїш перед вибором важливого рішення і залишилось мало часу, що його прийняти.

- Сподіваюсь, що дізнаюсь під час перевірки, - відказав Ремі, - Я надіюсь, що вибір прийде до мене.

- Послухай свого серця, навіть якщо воно занадто шумить, - сказав По, іронічно посміхаючись

Решту шляху вони пройшли у тиші, По іноді закривав вуха долонями, реагуючи на різкі звуки як його персонаж Родерік Ашер. Коли вони наблизились до сходів будинку Еванса й могли чути чарівні звуки піаніно, По повернувся до Ремі й сказав:

- Ти в курсі, що ми сьогодні голосуємо за жіноче питання.

- Так, знаю

По мав на увазі питання чи почне Клуб, який був зараз де-факто чоловічим клубом, запрошувати до своїх членів жінок. Ремі іноді думав про Клуб, як практичну спробу спрямованої реінкарнації, але чи це не означало, що на тому світі клуб не захоче мати справу з будь-якою жінкою.

- Я збираюсь голосувати позитивно. Як ми можемо бути ким є без жінок? Вони мені потрібні для моєї поезії, і звичайно для кохання. Я думаю, що організація повинна збільшити наші шанси зустрічі з ними, а не ізолювати нас від них
- Цілковито згоден з тобою, - відповів Рем.

Вони подзвонили в дзвоник, Далі відчинив двері, гречно вклонився і вказав на темну бідно вмебльовану і хаотично обставлену квартиру.

- Це будинок Біла Еванса. Я знав, що тут буде безлад, - тихо сказав По Ремі, попиваючи зі своєї пляшки.

Еванс схилювався над піаніно, голова характерно нависла над клавішами, коли він грав сода своєї композиції «Re: Person I Knew». Він також мав довге чорне волосся, але був чисто поголений. З маленької софи, яка була одна у кімнаті, Ерік Саті кричав «Браво! Біс!». Ремі не міг пригадати фотографії французького композитора, але його французька вимова була досконала. У догоду шанувальнику Еванс загравав версію для піаніно найвідомішої п'єси Саті «Gymnopédie», яку, як згадав Еванс, записав справжній митець у своєму альбомі *Nirvana*. Вперше Ремі чув гру «нового» Біла Еванса, і хоча він не був особливим знавцем музиканта, але вважав, що гра звучить досить переконливо. Були присутні гармонія, м'який дотик, жалібні нотки (без сумніву все було вивчено з надрукованих нот з примітками автора), звичайно було допущено декілька помилок і рухи нового Еванса були не такі елегантні. Ще Ремі міг бачити як глибоко член клубу заглибився в особистість піаніста. Нещодавно Рем бачив відео з грою Еванса і бачив, що той вивчив його рух на зубок. Чи міг він, Ремі, так само посвятити себе новій особистості, яку прийме?

- Біс, біс, - повторював Саті, до нього приєднався старий друг і колега Кокто.

В честь своїх французьких шанувальників, Еванс знову виконав мелодію французького композитора Мішеля Реграна «You Must Believe in Spring». Коли гра закінчилась, Ремі енергійно заапладував і почав згадувати минуле життя нового Еванса. Все що він знав, що той був випускником Джульєрдського

університету, а тепер займався продажем компонентів до комп'ютерів. Він хотів би приділити йому більше уваги, коли говорив з ним 5 місяці тому на одній із зустрічей. Але тепер було занадто пізно, члени клубу не могли обговорювати один з один минулу особистість, коли вони взяли зобов'язання щодо нової.

Після короткого виконання «Five», Еванс взяв перерву і Ремі повільно підійшов до нього, бажаючи, щоб Юджин на вечірці. Хоча Юджи часто залишався осторонь, коли ситуація вимагала, він знав, що сказати людям. Що й говорити, Юджин володів даром говорити стисло, як і Еванс грати на своєму піаніно.

- Чудова гра, - нарешті сказав Ремі
- Дякую, друже, - сказав Еванс, повільно підіймаючи голову і посміхаючись йому. Як і у справжнього Біла Еванса, він мав не дуже гарні зуби і носив окуляри.
- Я знаю, як важко тримати ритм без вашого тріо
- Я сумую з хлопцями, але інколи, коли я граю на самоті, то відчуваю музику, як ніколи.

Наскільки знав Ремі, Еванс брав участь у щонайменше у 4 різних тріо протягом усієї своєї кар'єри й він не знав за яким тріо Еванс жалкує зараз. Оскільки не знав, який етап життя Еванса той проживає.

Можливо відчуваючи Еванс це додав:

- Коли Скотті помер минулого року, я навіть не знав, чи зможу ще грати. Я довго не міг змусити себе знайти нового басиста чи взагалі записуватися. Лише нещодавно я прийшов до студії на сольний виступ.

Тепер Ремі знав, що для Еванса це був 1962 рік, оскільки Скот Лафаро, його молодий басист, загинув у автомобільній аварії у 1961.

- Я знаю, який важкий вибір. Ви граєте, друже?, - спитав Еванс
- Достатньо, щоб сказати який ви добрий музикант, - відказав Ремі
- І у вас не було шансів стати музикантом?
- Ні, ні, я не міг.
- Для мене, для мене все так реально, - сказав Ремі, зворушений нотками співчуття у голосі Еванса.
- А ви займаєтесь якимось мистецтвом, друже?
- Нічого подібного до вашого рівня майстерності чи Далі, чи іншого учасника. Якщо на те пішло. Я трохи пишу на роботі, але це важко назвати мистецтвом. У моєму рекламній агенції є чоловік, на ім'я Юджин, який працює зі мною над рекламною компанією, він має найоригінальніші ідеї й найблисучіший матеріал, він справжній митець. Як би він тут, замість мене, то став Берднардом Шоу чи Оскаром Уайльдом.

- Ви говорили з ним про Клуб?
- Ні, ні. Я його добре не знаю і думаю, що він ледве помічає моє існування
- У будь-якому випадку, я говорив з декількома членами клубу і явно зростає підтримка ідеї включення в нашу спільноту критиків високого рівня, таких як Едмунд Вілсон або Маршалл Маклюен.
- Ох, ні, я не знаю настільки багато щоб стати Едмундом Вілсоном або Маршаллом Маклюеном. Думаю, що стану членом клубу в якості романіста. Я подумую про Натанаеля Веста чи, можливо, про Джеймса Ейджі.
- У будь-якому випадку вам прийдеться піти молодим.

Ремі подивився на Еванса, щоб переконатися що той жартує, але побачив що він цілком серйозний. Жахлива думка промайнула в його голові. Чи віддані члени клубу мали таємне правило помирати у такому самому віці, що й запозичені особистості? Чи це була символічна смерть? Чи фактична фізична смерть максимально наближена до смерті оригінала? Чи був Клуб, який він вважав свого рода намаганням реінкарнації митців, свого роду Клуб відстроченого самогубства? Звичайно, найімовірніше, це була абсурдна фантазія, але він не міг повністю її відкинути.

- Але вам тоді прийдеться теж померти молодим, - сказав Ремі, пригадуючи, що Еванс помер у 51 рік. Він сказав це з напівпосмішкою, немов жартуючи.
- Я думаю, що Дзен допоможе мені впоратись зі смертю

Рем ступив крок назад і кивнув. Його голова почала боліти, бачачи, що Еванс хоче грати знову, він перепросив і пішов у ванну. Однак опинившись у ванні, він зрозумів, що забув свої таблетки від головного болю. Він відкрив шафку у ванні й був засліплений безліччю медичних препаратів, але потрібних ліків не знайшов. Він вийшов і почув, як Еванс грав перший куплет «Time Remembered», одна з найкращих його композицій. Музика була чудова, але зненацька її заглушив кашель у коридорі. Ремі повернувся і побачив Томаса Бернгарда, обличчя якого частково було прикрито носовичком.

- Ви щось шукаєте?, - спитав Бернгард з відчутним німецьким акцентом.
- Болить голова.
- Наскільки вразливі, але рішучі. Що ви шукаєте?
- Трохи Тайленолу
- Ах! У вас болить голова, а я маю трохи декілька таблеток Тайленолу, - сказав Бернгард, витягуючи невелику пляшечку з внутрішньої кишені свого вельветового спортивного піджака.

- С тих пір, як я захворів, я ніщо, лише таблетки, мої царство – таблетки. Тримайте.., - він вручив Ремі пляшечку. Ремі взяв дві таблетки і проковтнув.
- Щиро дякую, - відказав він. Бернхард кивнув, напівжартома вклонившись.
- Так що, ви вирішили стати Натаніелем Вестом чи ні?
- Наскільки я зрозумів, мені прийдеться вмерти досить молодим і досить в жорстокий спосіб.

Очі Бернхарда заблищали від шоку. Потім він почав голосно і натужно кашляти. Ремі почекав з пів хвилини й нарешті спитав

- Не випити вам трохи води?

Він затягнув Бернгарда до ванної, направив до раковини і повернувся до вітальні.

- З ним все гаразд?, - спитав По, зустрівши його у холі. Він пив з напівпорожньої пляшки вина.

- Думаю, що так, - відказав Раму.

«Але я ні», - промовив він про себе. В перше він відчув себе некомфортно у Клубі. Тиск з вибором особистості для перевтілення гнітив, але ще більше гнітив темний страх щодо політики Клубу. Своєрідне марносластво Клубу забавляла його в особливий спосіб, але якщо його підозри підтвердяться, то у Клубі сприймали набагато буквальніше перевтілення у відомих митців, ніж він уявляв. Якщо він правий, що до правил смерті, то вибір особистості стосувався всіх аспектів його долі, включаючи дату смерті. А якщо ти передумав і не захотів співробітничати після вибору свого другого «я», що тоді?

Біль у голові Ремі став не стерпний, при першій ліпшій нагоді він перепросив, подякував Евансу за чудовий вечір і після того, як той закрив двері...здрігнувся.

Він вирішив не відповідати на телефонні дзвінки, хоча члени Клубу йому тричі протягом наступних двох днів. Сказати, що він вагався щодо Клубу Видатних Особистостей було б помилкою. З одного боку він був глибоко стурбований політикою Клубу про яку дізнався, з іншого – Клуб був осередком його соціального життя без якого було дуже тяжко. Крім роботи, Клуб був єдиним місцем, де він спілкувався з людьми.

Ремі з головою поринув у нову рекламну компанію з пристрасстю, яку він ніколи не проявляв в агенції. Компанія була успішна, багато завдяки зусиллям Юджина, і саме він отримав похвалу керівництва агенції. Не те, що Юджин працював більше, чим Ремі; просто він досягав двічі більше з меншими зусиллями, оскільки був дуже талановитим у цій сфері. І ще, Ремі не заздрило його успіху. Замість цього, його інтерес до Юджина зріс, він продовжував спостерігати й вивчати його. Він відчував, що міг заприятелювати з Юджином, довіритись йому, і той допоміг би йому розібратися з Клубом.

Як підозрював Ремі, на роботі Юджин дотримувався ділового етикету. Тому було не тяжко «випадково» зустрітися біля ліфта і запросити його трохи випити, так що він не міг відмовити.

- Ми всі дуже раді, що ти працював в останньому проєкті. Це було дуже захопливо, - сказав Ремі. Юджин кивнув, тихо промимривши подяку. Немов Ремі сказав йому «гарна в тебе сорочка».

Юджин знову кивнув, але на цей раз нічого не кажучи, Ремі почав відчувати марність своєї спроби і відчай. Він почекав поки їх погляди зустрінуться і спитав

- Ти чув про Клуб Видатних Особистостей?

-

По тому, як обличчя Юджина почервоніло, він зрозумів, що попав у ціль.

- Чому ти так думаєш?
- Я знаю декількох ключових членів клубу, що працюють в нашому агенстві.

Юджин підняв брови, але нічого не сказав.

- Фактично, я сам член Клубу, вірніше потенціальний член клубу.
- Тоді що я можу знати про Клуб, що не знаєте ви?
- Чесно, - сказав Ремі, кашлянувши і допивши своє пиво, - Буду трохи відвертішим. Я член Клубу, я відвідую зустрічі, але не повноправний член. Я намагаюсь вирішити, чи ставати повноправним членом, а оскільки я поважаю і захоплююсь вами, то хотів почути вашу думку.
- Я схильний уникати організацій з авторитарною ідеологією, особливо тих, які намагаються нав'язати свій світогляд. Я думаю, що вони непривабливі і часто небезпечні.
- Чому небезпечні?

- Будь-яку організацію, що говорить вам змінити чи поставити під загрозу своє життя, у більшості слід уникати мов чуми. Як чуми... Але я говорю свою особисту думку. Зрозуміли? Я нічого не маю проти вашого клубу, - додав Юджин покvapливо, уникаючи прямого погляду Ремі.
- Дякую за вашу пораду.
- Це не була конкретна порада. Знайте про це. Тільки загальний огляд природи організації.

Юджин здається трохи розслабився, але через п'ять хвилин перепросив, сказавши, що йому потрібно піти на іншу зустріч. Ремі ледве змусив підвестися, коли Юджин пішов, він відчував себе спустошеним і розчарованим. Коли він почав рухатись, то відчув дивну невагомість, немов він був приви́дом на сонних вулицях. Було так, немов всесвіт відкрив свою порожнечу, і він повністю занурився у неї. Все життя, перед Нью-Йорком, він відчував підтримку. Спочатку батьки, звичайно, коли він був дитиною. Але він дуже швидко залишив їх.

Потім були вчителі, шкільні друзі, які розсіялися по всій країні, хоча ніхто з них переїхав до Нью-Йорка. Клуб заповнив цю порожнечу, хоча, як він підозрював, не повністю, бо спілкування з Юджном не було б таке важливим. Тепер очевидно, що Юджин не хотів з ним спілкуватися і стає все більш очевидним (після зустрічі у будинку Еванса і поради Юджина) реальні проблеми, небезпечні проблеми з Клубом. Але як він міг залишити все?

Істина полягала в тому, що він не міг сфокусуватися на цих проблемах, систематизувати їх. Він ледве змусив себе вчасно піти на роботу, належним чином одягненим і усміхненим. А ще недавно він пишався тим, що був пунктуальним, охайним й привітним – ідеальним командним гравцем. Після роботи він одразу подався до дому, немов на вулиці його чигала жахлива загроза від якої він мав втікати.

У своїй квартирі він не знаходив собі місце, майже не спав. Він ходив від стінки до стінки у своїй кімнаті, намагаючись ні про що не думати, прямуючи по одному маршруту, як риба в акваріумі.

Нарешті щось відбулося! В його акваріумі задзвонив телефон, він несвідомо підняв трубку, слідує тваринному інстинкту, і почув голос Біла Еванса

- Чи можу я з вами поговорити, друже
- Так, давайте
- Не телефоном. Ви зараз вільні?

Ремі подумав про темні вулиці, й не знав, як відповісти

- Це важливо
- Добре
- Ви знаєте книжковий магазин на 55 вулиці?
- Зустрінемося через пів години. Я буду чекати у секції містики.

Ремі повісив слухавку, з хвилину крокував по кімнаті, немов риба що робить двійний заплив. Потім він зупинився і почав міркувати – викликати таксі чи ні? Що безпечніше? Він відчув, що неначе вода навколо нього випарувалась, він перестав себе відчувати рибою. Майже щасливий пробіг двадцять кварталів до книжкового магазину, позбавлений будь-яких думок, хоча всю дорогу відчував неясну, але постійну тривогу.

Як і обіцяв, Еванс був у секції містики в чорному довгому плащі, дивився чи вдавав, що дивився книжку По в окулярах з чорною оправою. Вони швидко зустрілися поглядами. Огледівшись навколо Еванс злегка кивнув, але почекав до поки Ремі наблизиться до нього і промовив тихим голосом, майже шепотом.

- Ми можемо поговорити тут, друже
- Про що?, - спитав Ремі. Він хотів сказати більше, але не міг, немов ті години, які він провів у «акваріумі» позбавили його спроможності говорити.
- Про деякі речі, які ви не знаєте, а я хочу, щоб ви знали.
- Про які речі?
- Про Клуб і його Ідеали. Коли я говорив з вами про це на останній зустрічі, то ви виглядали збентеженим, коли я згадав про моє тріо, здавалось, що ви не знали про мій вік.
- Але потім я здогадався.
- Так друже, бо я заговорив про смерть Скотті й запис, що зробив рік по тому. Ви зрозуміли це, бо знали про мою кар'єру. Але дозвольте мені пояснити все простими словами, тому що ви збираєтесь зробити вибір на наступній зустрічі, вибір всього життя. Коли ви обираєте нову особистість, то це дає багато переваг, але накладає відповідні обов'язки. Ви повинні присвятити себе дослідженням про обраного митця, ви повинні покласти усі сили, щоб залишити старе життя позаду. Єдине, що ви можете залишити, то це роботу, але ви повинні виконувати роботу так, як її міг робити Натаніель Вест, якщо ви вирішите стати ним. Ось чому потрібно стільки зусиль і віри, а також

роботи в бібліотеці й всюди де можливо, що найдетальніше вичити його. І нарешті, дозвольте вас спитати, скільки вам років?

- Двадцять дев'ять, - ледве прошепотів Ремі.
- Так ось, друже. Ви будете жити життям Веста у двадцять дев'ять років, ви почнете жити в хронологічному порядку з цього віку, коли тобі виповниться тридцять, той Весту виповниться тридцять...
- А потім?
- До тих пір, поки він не помре. Я хочу, щоб ви зрозуміли це. Ось для цього потрібна сміливість і віра.
- Але він помер таким молодим.
- Я говорив, що скоро піду також, але до тих пір збираюся грати джаз на піаніно найпрекрасніше, чим будь-хто грав – і це нагорода. Крім того, до тих пір доколи існує Клуб, я скоро знову перевтілюсь.
- Але ви будете мертвим
- Ні друже, я реінкарнація Біла Еванса. Можливо мені доведеться почекати декілька років, але як сказано у моїй пісні – «ми зустрінемося знову», - сказав Еванс з іронічною посмішкою.

Ремі подивився на підлогу, щоб прийти до тями.

- Всі члени клубу знають, які зобов'язання вони беруть?
- Не переймайся за інших членів. Концентруйтеся на собі.
- Але якщо мені забракне сміливості і переконань зробити це...
- Ви студіювали клубну літературу, особливо в питанні реінкарнації?
- Не особливо. Послухайте, Білл, а якщо я вирішу, що не можу зробити це і захочу відкликати своє членство.
- Я не радив би цього друже, - з неочікуваною суворістю відказав Еванс, - я думаю, що у вашому випадку уже занадто пізно.

Інстинктивно Ремі відступив крок назад, його обличчя побіліло, а очі Еванса зробились більшими й виразнішими.

- Ви розумієте яку неоцінену роботу ми виконуємо?
- Так.., ні. Не зовсім, - відказав Ремі
- Ми намагаємося врятувати найвидатніших представників людської раси, дозволяємо їх геніальності доторкнутися до людства
- Але ви знову їх убиваєте. Чому не дати їм, чому б не дати вам, шанс пожити довше і побачити, що ви б могли створити за більший час.

Еванс хитав головою немов маятник.

- Ви не можете йти супроти карми. Ми повинні прийняти наші обмежені можливості.

Ремі відступив ще на один крок, Еванс простяг свою руку і поклав її на плече.

- Це світ настільки прекрасний, настільки можливий. Ви повинні прийняти це. Ви знаєте, що сказав поет «смерть – мати краси».
- Звучить так, немов це не Клуб Видатних Особистостей, а Клуб Самовбивць, - спалахнув Ремі
- Іноді, за те що для вас дуже важливим чи за красу ви повинні померти. Як за свободу. Не тому і починаються усі війни?
- Але всі війни дурні і їх можна запобігти.
- Але смерті не можна запобігти. Ми знаємо це. Кожний такт у мелодії, яку я граю, знає про це. Це ніби прийняти негласний договір зі світом, де ми обоє розуміємо, що повинні померти, але у кожного своя доля.
- Наука і медицина продовжує життя. Захищає нас від смерті.
- Вони безсилі, друже. Ми знаємо, бо ми Клуб Митців. Смерть і реінкарнація сильніша за свободу вибору. Ви повинні віддати життя силам, що сильніші за вас. Хіба це не той неписаний контракт, коли починаємо розуміти, що таке смерть? Хіба людство це не щось більше ніж одна людина друже?

-

Ремі схилив голову, здивований, що Еванс виявився таким сильним промовцем, він говорив з такою пристрасстю, що майже довів себе до сліз. Але все ж Ремі відчував бажання втекти, сховатися під ковдру, і щоб Клуб, агенція, Нью-Йорк видався лише жахливим сном.

- Я дуже ризикую зустрічаючись з вами й розповідаючи все вам.
- Я ціную це, я ніколи нікому не скажу про що ми з вами говорили. Обіцяю, що нікому не скажу і в агенції. Агенція грає в цьому ключу роль, чи не так?
- Я не можу про це говорити, друже.

Ремі кивнув, відчуваючи що весь тремтить.

- Знову дякую за зустріч і за все, що ви сказали мені, і що я, звичайно, залишу у цілковитій таємниці, - сказав Ремі. Він подумав, що варто було потиснути йому руку, але не зумів цього зробити, замість цього він почав задкувати.
- Пам'ятайте про важливість краси і про сміливість, - сказав Еванс, прямо дивлячись йому у вічі.

- Я буду пам'ятати про все, що ви мені сказали.
- Тоді побачимось на наступній зустрічі.

Він боязко вийшов з магазину на вулицю, думаючи, що хтось з клубу міг би піти за ним. Цілком можливо, що Еванс міг привести за собою хвоста чи можливо проінформував когось в агенції. Чи впевнив він Еванса, що буде далі співпрацювати й просунеться далі зі своїм членством? Він надіявся що так.

Було холодно навіть для Нью-Йорка в грудні. Вітер був надзвичайно сильний, і здавалося хотів видути все з міста. Дивно, як часто говорять, що в Нью-Йорку так багато людей, що часто розчиняєшся в них. Але того вечора для Ремі, велика кількість людей означала, що один з них точно слідкує за ним. Не те що він щось відчував, просто велика кількість автоматично збільшувала можливість стеження

У своїй квартирі Ремі знову повернувся до риб'ячого стану. Він ненавидів акваріум, особливо тепер, коли відчував, що все тіло тремтіло, але це позбавляло від роздумів, які були ще гірші. Він крокував годинам, нарешті заснув на декілька годин на софі перед світанком. На щастя він накопичив лікарняні дні, тому міг зателефонувати секретарці в агенцію і сказати, що захворів, і це було частково правдою.

Після телефонного дзвінка, Ремі повернувся до своєї кімнати й ліг, у нього надто памарочилось в голові. Але тільки його голова торкнулася подушки, то уяву відразу заповнили думки, картинки, розмови з Клубу. Він бачив суровий погляд Еванса, що говорив: «Думаю, що занадто пізно щось міняти». Стурбований вигляд Юджина (він в перше бачив його у такому стані), коли той промовляв: «Але я говорю свою особисту думку. Зрозуміли? Я нічого не маю проти вашого клубу»

Він бачив переляк в очах Бергмана і чув, як той кашляє. Йому варто було почекати, до поки приступ закінчиться, щоб отримати остаточну відповідь. Він знову згадав вираз обличчя По, коли той стояв перед його будинком і говорив «вас щось турбує». По теж бере участь у цьому? Можливо він намагався попередити його? Здається деякі члени клубу знали більше чим інші. Можливо були таємничі члени клубу, що мали реальні знання при особистості митців і як змусити діяти їх відповідно до статуту.

Ремі залишався у своїй квартирі цілий день, їв заморожені і консервовані продукти. Час від часу він намагався дивитись телевізор чи слухати радіо, але

все нагадувало йому про Клуб, всі голоси, що лунали по телевізору і радіо, були голосами членів Клубу. На ранок він уже не так боявся вулиці, це було ніщо порівняно з муками, яких він потерпав від безсонних годин у своїй квартирі. Замість цього він був майже щасливий повернутися в агенство і, звичайно, намагався повністю зануритися у роботу. На свій подив, він виявив, що насвистує мелодію у ліфті, яку вони обрали з Юджином для рекламної компанії зубної пасти.

Але в офісі настрої панував зовсім інший настрій. Дівчина на рецепції, коли він підійшов ближче і яку ледве знав, витирала з очей сльози. Невеликі групи тьмяних фігур шепотілися в холі. Ремі ступив декілька кроків до свого офісу, завагався, потім повернувся і подивився на дівчину.

- Що трапилось?, - спитав Ремі
- Юджин, - відповіла вона крізь сльози, - Він помер вчором. Про це написали в газеті.

І вона тицьнула в Daily News

- О, боже, - лише міг сказати Ремі, негайно запхав газету у свій портфель і пройшов маршовим кроком через весь хол до свого кабінету, де він міг зачинитись.

На сьомій сторінці він знайшов, що шукав. Юджин випав з балкона квартири в центрі Манхеттену і розбився на смерть. І як зазначалося в статті – «...ще належить в'яснити всі обставини справи».

Ремі опустив газету на стіл, подивився у вікно на переплетіння вулиць і будинків унизу й затремтів. Все почало ставати на свої місця у цьому жахливому пазлі. Багато людей прийшло до Клубу з агенції, Юджин явно нервувався, коли прямо висловився проти принципів Клуба. Два дні тому в книжковому магазині Еванс говорив, що «йде на певний ризик» розмовляючи з ним. Очевидно, що смерть Юджина не була випадковою. Його покарали за те, що він відмовляв потенціальних членів чи може за те, що попередив його, Ремі, чи може попередив ще якихось людей з агенції, цього Ремі не знав.

Він майже похитнувся від болю від втрати Юджина, який так багато означав для нього і не лише для нього, але коли він знову виглянув у вікно його охопив жах, що майже приглушив біль.

Що він буде робити? Він закрився у кабінеті з вікном на двадцять дев'ятому поверсі, але напевно у керівництва були дублікати ключів, вони могли відкрити двері і вікно, організувати нещасний випадково чи щось подібне.

Залишалось одне – залишити будівлю агенції, не має часу заходити до дому, його квартира є найнебезпечнішим місцем, немає часу пакувати речі. Все що він мав дрібна готівка у кишені, кредитна картка в піджаку й одяг на ньому. Його ціль проста – дістатися до аеропорту, і летіти якомога далі від Нью-Йорка. Він взяв свій портфель і пальто, аж тут зупинився біля дверей і поклав їх на пол. Буде дуже підозрілим, якщо він залишить офіс з портфелем у руці й в пальто. Він повинен тримати себе так не мов збирається до вбиральні, а там десять кроків й він біля ліфта.

Він порахував до семи, його щасливе число, потім відкрив двері, вирішивши, що купить пальто в аеропорті. Тьмяні силуети людей зникли. Він попрямував прямо до ліфта, дивлячись перед собою, що ніхто не зміг заговорити до нього. Потім він побачив, що двері відриваються і з ліфта виходить його бос, містер Вейр. Перед тим, як їх очі зустрілися Ремі повернув ліворуч, відкрив двері й вибіг на сходи, побіг двома сходовими прогонами. На мить він подумав, що так може вибігти на вулицю, але якщо хтось його помітить, то він буде легкою мішенню. Крім того, він був цілковито впевнений, що ніхто з агенції на 24 поверсі не працює. Він зупинився, відкрив сходові двері й змусив швидко себе підійти до ліфта. Перед тим як натиснути кнопку він знову порахував до семи. Двері відкрилися, і нечувано..., він був пустий.

По дорозі він думав про різні міста — Бостон, Філадельфію, Вашингтон, округ Колумбія, — де мав родичів. Але чи було б гарною ідеєю зконтактувати з кимось із них? У нього було відчуття, що агентство знало не тільки, де живуть його батьки та інші близькі родичі, але й хто його друзі та де вони живуть. Було б краще повністю відірватися від свого минулого, переосмислити себе — прийняти, так би мовити, нову особистість і залишитися нею на деякий час.

Надворі посилився вітер і почав падати легкий сніг. На щастя, одразу приїхало таксі.

- До аеропорту, - сказав він водієві, неохайно побритому і який здався вже занадто старий для своєї роботи.

Дивлячись на літню людину, Ремі подумав, що старість - це перевтілення, реінкарнація молодості. Фактично, якщо можна так сказати, кожна мить ти перевтілюєшся у нового Я. І тобі потрібно знайти баланс між основним незмінним Я і частиною себе, що постійно змінюється. Він намагався розвинути тему, але у нього почала боліти голова. Виглянувши у вікно, щоб відволіктися від своїх думок, він побачив чорну лінію птахів у небі, подумав про смертельне падіння Юджина і ледве не заплакав. Людина свого роду реінкарнація птаха, птах реінкарнація динозавра і так далі. Про це було важко думати, як думати по нескінченність. Ось чому люди хотіли надати речам свою форму, інакше було важко. Ось чому члени клубу хотіли діяти як Бог, оскільки зрозуміти справжнього Бога занадто тяжко.

Ремі раптом зустрівся поглядом з водієм і здригнувся від жаху. Йому здалося, що шофер схожий на когось з агенції, і тому тільки таксі повільно під'їхав до аеропорту, Ремі дав йому грошей більше чим потрібно, і залишив машину не чекаючи здачі. Потім він побіг у лабіринт аеропорту, намагаючись найшвидше знайти літак, і як ті птахи, що він тільки бачив у небі, полетіти до нового життя.